

基础藏语

མང་གཞིའི་བོད་སྐད་

(试用教材)

ཆོད་ལཱ་སླབ་དེབ་

第二册

དེབ་གཉིས་པ་

西藏民族学院民族研究所藏语研究室编
བོད་མིའི་སྐད་སློབ་གྲྭ་ཆོད་ལཱ་སླབ་དེབ་འཛུགས་པ་

ཡི་བོད་སྐད་འཛུགས་པ་འཛུགས་པ་

一九八七年春

ཕྱི་མའི་1987ལོའི་དབྱེད་དུས་ལ།

基础藏语

མང་གཞིའི་བོད་སྐད་

(试用教材)

ཆོད་ལྟུང་སློབ་དེབ་

第二册

དེབ་གཉིས་པ་

西藏民族学院民族研究所藏语研究室编
བོད་མིའི་སྐད་ལྟུང་སློབ་དེབ་གཉིས་པ་འཛུགས་སྐྲུན་

ཨ་བོད་སྐད་ལྟུང་སློབ་དེབ་འཛུགས་ཁང་ནས་བསྐྱུགས་།

一九八七年春

ཕྱི་ལོ་ 1987 ལོའི་དབྱེར་ཁའི་ལོ་

目 录 ནུམ་ ཆག

第一課.....	1
སློབ་ཆན སློབ་ཁང	
སྐད་ལུགས་གཙོ་གནད 名词 + ཡན//ཟེད	
第二課.....	11
སློབ་ཆན ཏུས་ཆེན	
སྐད་ལུགས་གཙོ་གནད 数词	
第三課.....	22
སློབ་ཆན བཟ་གིས་ཀྱི་བྱིས་ཆང	
སྐད་ལུགས་གཙོ་གནད 名词 + ཡན//འདུག//ཡག་ཟེད	
第四課.....	33
སློབ་ཆན དཔེ་ཆ་གཡར་རྒྱུ་སྐར	
སྐད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词 (未) + གི་ཡན//གི་ཟེད	
第五課.....	46
སློབ་ཆན བ་ཆ་ལྟ་རྒྱུ་སྐར	
སྐད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词 (现) + གི་ཡན//གི་འདུག//གི་ཡག་ཟེད	
第六課.....	59
སློབ་ཆན བ་ལྟལ	
སྐད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词 (过) + བ་ཡན//བ་ཟེད	

第七課.....71

སྤྱོད་ཆན ཅ་ལག་ཉྱ་པ

སྤྱད་ལུགས་གཙོ་གནད 形容词及形容词谓语句

第八課.....84

སྤྱོད་ཆན ང་ཚའི་སྤྱོད་གྲ

སྤྱད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词(现) + བའི་སྤྱང་ཡན(རེད)

第九課.....95

སྤྱོད་ཆན བ་ཁང

སྤྱད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词(现) + ལྟུ་+ ཡན//འདྲག//ཡག་རེད

第十課..... 107

སྤྱོད་ཆན ལུས་རྩལ་ཐང

སྤྱད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词(未) + ལྟུ་+ ཡན//རེད

第十一課..... 120

སྤྱོད་ཆན རྒྱགས་ཐོན་སྐར

སྤྱད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词(过) + ཐུང//སྐར

第十二課..... 135

སྤྱོད་ཆན འཆར་གཞི་བཟོས་པ

སྤྱད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词(过) + ཡན//འདྲག//བཞག

第十三課..... 149

སྤྱོད་ཆན མཆན་ཆོགས་ལ་བྱགས་པ

སྤྱད་ལུགས་གཙོ་གནད 动词(过) + འགྲུའ་ཡན//འགྲུའ་རེད

15. 动词 (未) + འགྲུལ་ཡང་// འགྲུལ་འདུག་//

འགྲུལ་ཡག་རེད

第十四课 162

སློབ་ཆད

ངལ་རྩལ་ནང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་ཆ་

སློབ་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་ཆ་ འགྲུལ་ཡག་རེད

第十五课 176

སློབ་ཆད

ཉིན་གཅིག་གི་སློབ་ཆ་འཛིན་པ་

སློབ་ཁྱེད་ཀྱི་སློབ་ཆ་ འགྲུལ་ཡག་རེད

附录 词汇汇总表 191

སྒྲིབ་ ཚན་ དང་ བོ།

སྒྲིབ་ཚན་:

སྒྲིབ་ཁང་

ལྷན་ཁྲིམས་གཙོ་གཞན་

མིང་ཆིག་+ ཡིན་//རེད་

དཔེར་ བརྗོད་ ཆིག་ སྒྲིབ།

འདི་ག་རེ་རེད་(རས་)

འདི་སྒྲིབ་ཁང་རེད།

དེ་ཡང་སྒྲིབ་ཁང་རེད་པས་

མ་རེད། དེ་དོན་གཙོད་ཁང་རེད།

ཁྱེད་རང་སྒྲིབ་ཕྱག་ཡིན་པས་

ང་སྒྲིབ་ཕྱག་ཡིན།

ཁྱོད་ཆོ་སྒྲིབ་ཁྲིམས་གསར་པ་རེད་པས་

ལགས་མ་རེད། སྒྲིབ་ཁྲིམས་རྩིང་པ་རེད།

སྒྲུབ་ ཚན་
 སྒྲུབ་ ཁང་

- སྒྲུབ་: འདི་ག་རེ་རེད་ (རམ་)
 པད་མ་: འདི་ང་ཚའི་སྒྲུབ་ཁང་རེད།
 སྒྲུབ་: དེ་ག་རེ་རེད་ (རམ་)
 པད་མ་: དེ་ཁྱེད་ཚའི་སྒྲུབ་ཁང་རེད།
 སྒྲུབ་: འདི་ཚེ་ག་རེ་རེད་
 པད་མ་: འདི་ཚེ་སྒྲུག་ཙེ་རེད།
 སྒྲུབ་: དེ་ཚེ་ག་རེ་རེད་
 པད་མ་: དེ་ཚེ་ནག་པང་དང་ མ་བཟུ་ ཚགས་པར་སྒྲུག་རེད།
 སྒྲུབ་: བྱིད་རང་ཕྱ་རིགས་མིན་པས་
 པད་མ་: ང་ཕྱ་རིགས་མིན། བྱད་རིགས་མིན།
 སྒྲུབ་: སྒྲུབ་ཕྱག་ཚང་མ་བྱད་རིགས་རེད་པས་
 པད་མ་: མ་རེད། ཁ་གསལ་ཕྱ་རིགས་རེད། ཁ་གསལ་བྱད་རིགས་རེད།
 སྒྲུབ་: ཁྱེད་ཕྱ་རེད་
 པད་མ་: ཁྱེད་ང་ཚའི་བྱད་ཡིག་དག་གཞན་རེད།
 སྒྲུབ་: ཁྱེད་བྱད་རིགས་རེད་མ་རེད་
 པད་མ་: རེད་ ཁྱེད་བྱད་རིགས་རེད།

ཆིག་ གསར་

ག་རེ་	什么	དེ་ཚོ་	那些
འདི་	这	ནག་པང་	黑板
སློབ་ཁང་	教室	ས་བབྲ་	地图
ཡང་	又，再，还	ཆགས་པར་	报纸
དོན་གཙོད་ཁང་	办公室，办事处	བྱ་རིགས་	汉族
སློབ་ཕྱག་	学生	བོད་རིགས་	藏族
སློབ་ཁྲིགས་	同学	ཁ་གས་	几个，有些，有的
གསར་པ་	新	སྤ་	谁
རྒྱུ་པ་	旧	དགེ་ལྡན་	老师
འདི་ཚོ་	这些	ཐའ་བ་	达瓦(人名)
སྟེག་ཙེ་	桌子	པད་མ་	白玛(人名)

མཆན་ འགྲེལ་

一、ཡིན་、རེད་是判断动词，相当于汉语的“是”。ཡིན་和རེད་在句中作谓语时，均无时态变化，但有人称和语气的区别。一般来说，ཡིན་用在第一、二人称，རེད་用在第三人称。

例如：ང་ལྟ་ས་ནས་ཡིན།

我是拉萨人。

ཁོང་སྒྲིབ་གྲྭ་བ་རེད།

他是学生。

འདི་ལྷགས་སྒྱུ་གུ་རེད།

这是钢笔。

ཡིན་ 的否定式是མིན་ (不是)，རེད་ 的否定式是མ་རེད་ (不是)。表示一般疑问句时，在ཡིན་ (མིན་) 或རེད་ (མ་རེད་) 后面加པས་。པས་是语气助词，相当于汉语的“吗”。

例如：ཁྱེད་རང་སྒྲིབ་གྲྭ་གི་ཡིན་པས་

你是学生吗？

ཁྱེད་རང་ཚོ་བོད་རིགས་མིན་པས་

你们不是藏族吗？

ཁོང་ཞིམ་རྩེ་རེད་པས་

他是医生吗？

འདི་ཁོང་གི་དཔེ་ཆ་མ་རེད་པས་

这不是他的书吗？

表示特殊疑问句时，用疑问代词(ཟླ་སྒྲ་)加ཡིན་པ་或རེད་ (རས་) 口语里把རེད་ 读成“རས”。

例如：ཁྱེད་རང་སྒྲིབ་ཡིན་པ་

你是谁。

ཁྱེད་རང་ཚོ་ག་རེ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་

你们是干什么的？

ཁོང་ག་ནས་རེད་

他是哪里人？

འདི་ཚོ་ག་རེ་རེད་

这些是什么？

二、判断动词ཡིན་ 和རེད་ 的陈述、疑问构成表：

用法 句子类别		人 称	第一人称	第二人称	第三人称
陈述句	肯定		ཡིན		རེད
	否定		མིན		མ་རེད
疑问句	肯定			ཡིན་པས	རེད་པས
	否定			མིན་པས	མ་རེད་པས
	特殊			ཡིན་པུ	རེད [ʔɛ]

三、འདི་和དེ་ 都是指示代词，可指人或事物。近指用འདི་，远指用དེ་。“ཚ”表示复数，也可用在人称代词之后。

例如：འདི་སློབ་དེབ་རེད་།

这是课本。

དེ་ཚ་ཞ་སྒྱུ་ལ་དང་ལྷགས་སྒྱུ་ལ་རེད་། 那些是铅笔和钢笔。

ང་ཚ་སློབ་ཕྱག་ཡིན་།

我们是学生。

四、语序(ཚིག་རིམ་)

一句话里，词的次序很重要，不能放错。汉语和藏语之间，语序上有许多差别。首先我们从句子的主要成分来对照分析一下：

藏语：主语—宾语—谓语 汉语：主语—谓语—宾语

例：ང་ སློབ་ཕྱག་ ཡིན་།

我 学生 是

ང་ཚོ་

ཁ་ལག་

བ་ག་ཡན།

我们

饭

吃

ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ནམ་པ་བསྐྱར་གྱི་

1. འདི་ག་རེ་རམ་? འདི

ཁོག་བྱ་

སྒྲུབ་

ནག་པར་བྱས་ཡས

བྱས་རམ

སྒྲུབ་དེའ་

རེད།

2. འདི་ཚོ

བྱས་མ་

མེ་ཁྲུང་

ཞུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མ་

སྒྲུབ་བྱས་

བྱས་སྒྲུབ་

རེད་པམ་?

3. རེ་

སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་པ་

སྒྲུབ་བྱས་

ཁོ་ཁྲུང་

མ་སྒྲུབ་

མ་

མ་རེད་པམ་?

4. ཁོང་ཚོ་

མོད་རྟིགས་
གྲུ་རྟིགས་
སྐག་རྟིགས་
མཐ་པ་
ལྷ་པ་

མ་རྟི་

5. བྱིད་རང་

དགོ་གན་
སྒྲིབ་ལྷག་
ལས་རིས་བྱིད་མཁན་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྷ་ཡན་
ངལ་ཚལ་ལྷ་ཡན་

ཡན་ལྷ་ ཡན་ལྷ་

དབྱུང་ གཞིའི་ ཆིག་ གསར་

ཁོག་བྱ་	纸	སྒྲིབ་པལྱ་	电灯
སྒྲིབ་ལྷ	笔	ཤེལ་ཁ་	玻璃
ནག་པང་བྱིས་ལས་	黑板擦	ས་སྒྲིབ་	粉笔
བྱིས་རས་	抹布	སྒྲིབ་	门
སྒྲིབ་དེབ་	教科书、课本	སྐག་རྟིགས་	蒙古族
བྱགས་མ་	扫帚	མཐ་པ་	门巴
ཆེ་ཁྱང་	窗户	ལྷ་པ་	珞巴

ལ་སྒྲུག་སྒྲུགས་ས་ 铅笔盒 དགེ་གན་ 老师
 ཁྱུང་བཀྲག་ 凳子 ལས་རེས་བྱེད་མཁན་ 值日、值班人
 ལྷགས་སྒྲུག་ 钢笔 སྦྱང་སྦྱང་ཁྱ་ཡན་ 学习委员
 ལྷག་ཆ་སྦྱ་པ་ 蓝墨水 ངལ་རྩལ་ཁྱ་ཡན་ 劳动委员

སྦྱང་ཁང་ནང་གི་རྒྱན་སྦྱང་སྐད་ཆ

ཡར་བཞུངས་
 མར་བཞུགས་
 ད་ཐིར་བཏང་སང་
 ད་འཛིན་གྱ་འཛགས་སང་
 ད་འཛིན་གྱ་སྦྱལ་སང་

ཡར་བཞུངས་ 起立（敬） མར་བཞུགས་ 坐下（敬）
 ཐིར 铃 བཏང་བ་ 派，打（动，过）
 འཛིན་གྱ་ 班，课 འཛགས་ 集会，聚合（动，未）
 སྦྱལ་བ་ 散开，脱离（动）

སྦྱང་ ཆན་

༡. སྦྱ་གདངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་རྒྱ་

ག་—ཁ་ ང་—ཉ་ བ་—བ་ བ་—སྒྲག་
 ས་—སྦྱ་ ཁྱ་—སྦྱབ་ ཏི་—གཏིས་ གཞིས་—གཞིས་

ཁྱེད་—ཁྱིམ་ མངའ་—འཆའ་ གཏན་—གདན་ ལྷན་—ལྷན་

二、གཤམ་གྱི་ཆིག་སྒྲུབ་ན་མས་དི་ཆིག་ལ་བསྒྲུར་གྱི་

- 1、འདི་སྒྲུབ་དེབ་རེད།
- 2、དེ་ཆོ་ས་སྒྲུག་རེད།
- 3、ཁྱེད་རང་སྒྲུབ་སྒྲུག་རེད།
- 4、ང་ཆོ་དག་ཀྱང་ཡིན།
- 5、ཁྱོད་ཐོད་རིགས་མ་རེད།

三、གཤམ་གྱི་ཆིག་སྒྲུབ་ན་མས་དགག་ཆིག་ལ་བསྒྲུར་གྱི་

- 1、དེ་སྒྲུབ་དེབ་རེད།
- 2、ང་རང་གྱི་རིགས་ཡིན།
- 3、ཁྱོད་ཆོ་ཐོད་རིགས་རེད།
- 4、འདི་ཐོད་ཡིག་རེད།
- 5、ང་ཆོ་ཡ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན།

四、འདི་བར་ལན་གྱི་གྱུ(རེས་ཆིག་དང་དགག་ཆིག་གཉིས་ཀྱི་.....

ཐོག་ནས་ལན་གྱི་གྱུ)

- 1、འདི་སྒྲུག་ཅེ་རེད་པས་?
- 2、དེ་ཆོ་ཐོག་བྱ་རེད་པས་?
- 3、ཁྱེད་རང་སྒྲུབ་སྒྲུག་ཡིན་པས་?
- 4、ཁྱེད་རང་ཆོ་བཟོ་པ་ཡིན་པས་?

5、ཁྱད་རང་མན་པ་ཡིན་པུ་མན་པུ་

6、ཁོང་དགེ་མན་རེད་མ་རེད་

五、ཀྱ་ཡིག་ནས་ཐད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་གྱུ་

1、这是藏文，那是汉文。

2、你是老师，我是学生。

3、他是不是藏族？

4、我们不是藏族，是门巴族。

5、你是什么地方的人？我是拉萨人。

六、སྤྱ་ཆན་ངག་སྐྱར་དང་ཆོག་གསར་འབྱང་པར་ངས་གྱུ་

七、སྤྱ་ཆན་འདི་ཆོག་གསར་ས་ས་ཐངས་གཉིས་རེ་འབྱི་གྱུ་

སྒྲིབ་ ཚན་ གཉིས་ བ།

སྒྲིབ་ ཚན་

དུས་ ཚན་

སྐད་ ལུགས་ གཙོ་ གནད་

གངས་ ཚིག་

དཔེར་ བརྗོད་ ཚིག་ གྲུབ།

དེ་རིང་ཚེས་ བ་ ག་ ཚོད་ རེད་ (རས)

དེ་རིང་མེ་ བ་ གསུམ་ བའི་ ཚེས་ བ་ ཉི་ སྤུ་ རེད།

ད་ལྟ་ཆ་ ཚོད་ ག་ ཚོད་ རེད་

ད་ལྟ་ཆ་ ཚོད་ ལྟ་ བ་ རེད།

ད་ལྟ་ཆ་ ཚོད་ ལྟ་ དང་ རྩེད་ ག་ རེད།

ད་ལྟ་ཆ་ ཚོད་ ངཞི་ བ་ ཡལ་ ནས་ སྐར་ མ་ བཅུ་ རེད།

ད་ལྟ་ཆ་ ཚོད་ སྤྱག་ བ་ ཟིན་ བར་ སྐར་ མ་ གཉིས་ འདུག

སྒྲུབ་ ཆེན་
དུས་ ཆེན་

- ཉི་མ་: དེ་རིང་ཆོས་པ་ག་ཚད་རེད་
- ཆེ་རིང་: སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟེང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཆུང་ཆུང་ཅུ་གྲ་བདུན་ལོའི་ཟླ་བ་
དང་པོའི་ཆོས་པ་ཉི་ལྷུ་ལྷ་རེད་།
- ཉི་མ་: ད་ལོའི་ལོ་གསར་ཆོས་པ་ག་ཚད་ལ་རེད་
- ཆེ་རིང་: ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་པ་ཉི་ལྷུ་བརྒྱ་ལ་རེད་།
- ཉི་མ་: སང་ཉིན་གཟུང་ག་རེ་རེད་
- ཆེ་རིང་: སང་ཉིན་གཟུང་མིག་དམར་རེད་།
- ཉི་མ་: ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་པ་བརྒྱ་ཡིན་ན་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་དུས་
ཆེན་རེད་ལ་། ཉིན་དེ་གཟུང་ཉི་མ་རེད་པས་
- ཆེ་རིང་: རེད་། ཉིན་དེ་གཟུང་ཉི་མ་ཉག་ཉག་རེད་།
- ཉི་མ་: ལྷ་གཅིག་ཀྱལ་སྤྱིའི་ངལ་ཚལ་དུས་ཆེན་ལ་ངལ་གས་.....
བརྒྱུ་བ་གི་ཡིན་པས་
- ཆེ་རིང་: ངལ་གས་བརྒྱུ་བ་གི་ཡིན་ལ་ཉིན་གཉིས་གྲང་གསེང་.....
གཏོང་གི་རེད་།
གཞོན་ཀྱའི་དུས་ཆེན་ཟླ་བ་ལྷ་པོའི་ཆོས་པ་བཞི་ལ་.....
རེད་པས་